

Пошивалова О.В.

к.ф.-м.н., доцент

Єлісєєв Є.Ю.

Дніпровський національний університет імені Олеся

Гончара, м. Дніпро

ОЦІНЮВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ІНВЕСТИВАННЯ В СТВОРЕННЯ ШАХОВОЇ ШКОЛИ ОНЛАЙН

Шахи є популярною інтелектуальною грою, що належить до категорії абстрактно-логічних видів спорту, які як вид спорту офіційно визнані більш ніж у 100 країнах, а Міжнародний олімпійський комітет визнав шахи спортом лише у 1999 році, але так і не включив в олімпійську програму. Незважаючи на це кількість шахістів в усьому світі невпинно зростає.

Наведемо динаміку кількості шахістів в Україні (рис.1).

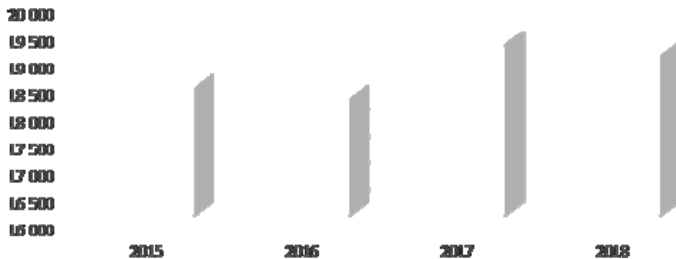

Рис. 1. Динаміка загальної кількості осіб, які займаються шахами в Україні у 2015-2018 рр.

Джерело: розроблено автором на основі [1, 2, 3, 4]

Отже, кількість осіб, що займається шахами в Україні за досліджуваний період дещо збільшилася, так у 2018 р. шахами займалися 18994 спортсмена, що на 607 осіб більше, ніж було у 2015 р. Проте, істотних змін популярність шахового спорту в Україні за ці роки не зазнала.

Навчання дітей шахам є важливим, тому що підвищують ака-

демічну продуктивність школярів та студентів. Шахи роблять дітей розумнішими за рахунок певних навичок, зокрема фокусування, візуалізація, мислення наперед, оцінка можливостей, конкретний аналіз, абстрактне мислення, планування, обдумування різноманітних можливостей одночасно.

Останнім часом онлайн освіта набуває все більшої популярності у світі в цілому та в Україні зокрема. У зв'язку зі значним зменшенням фінансування на розвиток шахового спорту в Україні та кількості спеціалізованих спортивних шахових шкіл з'являється потреба у створенні онлайн шкіл. Розрахуємо економічну ефективність проекту створення шахової школи онлайн.

Інвестиційні витрати проекту будуть складатися із витрат на розробку сайту та витрат на рекламу в інтернеті: 15000 та 20000 гривень відповідно. Тобто, загальні інвестиційні витрати складуть 35000 гривень. Місячна виручка буде складатися із оплати шахових занять. Планується набір 5 тренерів з шахів, які будуть працювати в середньому 60 годин на місяць. Середня вартість 1 часу занять складатиме 500 гривень. Отже, сума місячної виручки складе $5 \cdot 60 \cdot 500 = 150000$ гривень.

Постійні витрати складаються із підтримки інтернет-сайту – 4000 грн. на місяць. Змінні витрати – із зарплати тренерів, що складе 65% від чистої виручки, тобто 97500 грн. на місяць. Отже, загальна сума місячних витрат складе $97500 + 4000 = 101500$ гривень, а місячний дохід дорівнює $150000 - 101500 = 48500$ грн. Для того щоб розрахувати суму чистого прибутку за місяць, треба відняти від місячного доходу суму податків (20%). Отже, сума чистого прибутку складе: $48500 - 48500 \cdot 0,2 = 38800$ гривень.

Економічна ефективність майбутнього проекту розраховується за наступними показниками: термін окупності (PP), чиста приведена вартість (NPV), грн., внутрішня норма прибутку (IRR),%.

Розрахуємо чисту приведену вартість (NPV), користуючись даними табл. 1.

$$NPV = -35 + \frac{-4}{1,02} + \frac{38,80}{1,02^2} + \frac{39,74}{1,02^3} + \frac{40,70}{1,02^4} + \frac{41,68}{1,02^5}$$

$$= -35 + 43,94 = 8,94 \text{ тис. грн.}$$

Таблиця 1.

Фінансові показники проекту

Показник	1-й міс.	2-й міс.	3-й міс.	4-й міс.	5-й міс.
Обсяг реалізації, тис. грн.	0	150	153	156,06	159,18
Поточні витрати, тис. грн.	4	101,5	103,33	105,19	107,08
Податковий прибуток, тис. грн.	-4	48,5	49,67	50,87	52,1
Податок на прибуток, тис. грн.	0	9,7	9,93	10,17	10,42
Чистий прибуток, тис. грн.	-4	38,80	39,74	40,70	41,68

Джерело: розроблено автором

Визначимо внутрішню норму прибутку (IRR), використовуючи MS Excel та формулу ВСД: IRR = 56%. Розрахувавши чисту приведену вартість та внутрішню норму прибутку, визначимо термін окупності проекту:

Сума початкових інвестицій = 35 тис. грн. Сукупний дохід за перші 3=2 місяці складе $-4 + 38,80 = 34,80$ тис. грн., що дорівнює сумі початкових інвестицій. Отже, термін окупності буде складати рівно 2 місяці.

Точка безбитковості (Break-Even Point) — обсяг або рівень операцій, при якому сукупний дохід дорівнює сукупним витратам, тобто це точка нульового прибутку або нульових збитків [5].

Розрахунок точки безбитковості проводиться за формулою: $Q = FC / (P - AVC)$, де Q — точка безбитковості (обсяг продажів); FC - сума постійних видатків; P- ціна за одиницю продукції; AVC – змінні видатки на одиницю продукції.

Розрахуємо точку безбитковості для шахової школи онлайн в натуральних та грошових одиницях:

Сума постійних витрат складає 4 тис. грн. на місяць. Ціна за годину занять складає 500 грн. Змінні видатки за годину занять скла-

дають $500 \cdot 0,65 = 325$ грн. Отже, кількість годин шахових занять для досягнення точки беззбитковості складе: $Q = 4000 / (500 - 325) = 22,89$ год. В грошових одиницях ТБ = $22,89 \cdot 500 = 11445$ грн. Тобто, школа має отримувати 11445 гривень виручки на місяць для того, щоб досягти точки беззбитковості.

Отже, створення шахової онлайн школи є перспективним проектом, що дозволить підняти престиж шахового спорту в Україні та по всьому світу в цілому.

До переваг онлайн навчання шахам можна віднести: економія часу: не потрібно витрачати час на дорогу; більша гнучкість: є можливість підібрати найбільш підходящого тренера з будь-якого куточку світу; відсутність мовних бар'єрів: навіть якщо людина переїхала в іншу країну та недосконало володіє місцевою мовою, завжди є можливість знайти тренера, який готовий навчити шахам на рідній мові.

Список використаних джерел

1. Звіт з фізичної культури і спорту за 2015 рік Міністерства молоді та спорту України. URL: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/24432>
2. Звіт з фізичної культури і спорту за 2018 рік Міністерства молоді та спорту України. URL: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/43991>
3. Звіт з фізичної культури і спорту за 2016 рік Міністерства молоді та спорту України. URL: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/31569>
4. Звіт з фізичної культури і спорту за 2017 рік Міністерства молоді та спорту України. URL: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/38668>
5. Точка беззбитковості. URL: <http://clc.to/K0Rojw>.

Пржевальський М.М.

Чалюк Ю. О.

к. е. н., доцент

ДВНЗ «Київський національний економічний університет

імені Вадима

Гетьмана», м. Київ

ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ФРАНЧАЙЗИНГОВИХ ПРОГРАМ

У стратегічних планах розвитку все більше провідних університетів ЄС орієнтуються на підготовку фахівців в умовах глоба-